

Waardig en trots gaan

Jolande van Til is één van de Vrienden die zich heeft aangemeld voor de verwantenraad. Deze raad in oprichting is een initiatief om ook de stem van de patiënt binnen de stichting Vrienden van de Levenseindekliniek te laten horen. Jolande wil op deze manier graag het werk van de Levenseindekliniek steunen. "Zo kan ik mijn ouders een beetje eren".

Jolandes vader en moeder zijn in 2017 aan het einde van hun leven. Haar vader (89) heeft last van longemfyseem en hartfalen. Haar moeder (86) heeft dementie. Vijf keer per dag krijgen zij bezoek van de thuiszorg. Vader is ontzettend helder en regelt zijn zaakjes vanuit zijn bed. Naar zijn overtuiging kan er maar één iemand voor zijn vrouw zorgen en dat is hij. Nu de situatie nauwelijks houdbaar meer is, willen zij zo niet verder leven. Zij zijn beiden lid van de NVVE, hebben een wilsverklaring en een niet-reanimeren verklaring. Aan de huisarts vragen zij om duo-euthanasie.

FOTO: FOTO BQ

Omdat de huisarts daar niet aan wil, richten zij zich tot de Levenseindekliniek. Jolande: "De gesprekken met de Levenseindekliniek verliepen goed. 'Die mensen begrijpen ons', zei mijn vader. De duo-euthanasie werd voor 10 april gepland. Toen zei mijn moeder: 'Ik wil niet.' En daarmee werd duo-euthanasie onmogelijk."

Vader besluit zijn euthanasieverzoek wel door te zetten. Zijn vrouw kan zich daar niet in vinden. "Je laat me na 64 jaar huwelijk in de steek", zegt ze. Het is een moeilijke tijd. Op 18 maart struikelt moeder buiten op straat. Drie dagen later overlijdt zij aan haar val. Vader heeft daags ervoor een gesprek gehad met de SCEN-arts – de arts die zijn of haar collega van de Levenseindekliniek moet adviseren of hij naar zijn mening aan alle eisen van de Euthanasiewet heeft voldaan. De SCEN-arts heeft aangegeven zich te kunnen vinden in het euthanasieverzoek. Nu zijn vrouw zo plotseling is overleden, wil vader zo snel mogelijk euthanasie. Op 23 maart wordt zijn verzoek ingewilligd. Hij is maar 37 uur weduwnaar geweest.

Jolande: "Voor mij was het natuurlijk verdrietig mijn beide ouders in zo'n kort tijdsbestek te verliezen. Maar ik gunde mijn ouders dat zij waardig en trots konden gaan. De begeleiding van de Levenseindekliniek was echt geweldig. Bij de crematie van mijn ouders stond een collectebus voor de Levenseindekliniek, dat wilden mijn ouders graag. We hebben ruim € 300 opgehaald en dat aan de stichting Vrienden van de Levenseindekliniek geschonken."

Welke kant gaat de Levenseindekliniek op?

De Levenseindekliniek heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een steeds professioneler functionerende zorginstelling.

Het is voor de Levenseindekliniek tijd om balans op te maken van hoe zij zichzelf ziet, hoe anderen de instelling zien en wat haar werk relevant maakt. Dit doet zij met een zogeheten positioneringsonderzoek. Het onderzoek helpt de Levenseindekliniek bij het bepalen van de toekomststrategie. Tegelijkertijd maakt het duidelijk of de naam 'Levenseindekliniek' voor de instelling de beste is, of dat een andere naam de lading beter dekt.

Diverse doelgroepen, waaronder (een deel van) de Vrienden, worden benaderd om mee te werken aan het positioneringsonderzoek. Zij ontvangen daarover apart een verzoek. De uitkomst van het onderzoek helpt de Levenseindekliniek om de juiste positie in te nemen. Van daaruit kan zij ook in de toekomst als professionele zorginstelling onderscheidend zijn en een relevante meerwaarde bieden op het gebied van euthanasie.

MEO denkt vanuit mensen

Sinds mei 2018 wordt de Vriendenadministratie verzorgd door stichting MEO. Als sociale onderneming zetten zij zich onder andere in om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Het team van MEO bestaat uit jonge, creatieve en enthousiaste medewerkers die hun talenten ontplooiën en daarmee een belangrijke investering in hun leven kunnen doen.

MEO
Een ontwerp voor elkaar

MEO verwerkt voor de Vrienden alle administratieve wijzigingen. Zij staan u telefonisch, digitaal en schriftelijk te woord en verzorgen de verzending van de nieuwsbrieven. Als u meer wil weten over MEO kunt u kijken op www.wijzijnmeo.nl

Bestuur Vrienden uitgebreid

Het bestuur van de stichting Vrienden van de Levens-
eindekliniek is uitgebreid van drie
naar vijf leden. Naast Pieter Swildens (voorzitter) en Trudy van den Berg (secretaris en
vice voorzitter), nemen nu ook Hans de Haan, Riet van Tuijl en Marijke van Moll aan het
bestuur deel. Penningmeester Jan Schermerhorn heeft afscheid genomen. Hij blijft wel
actief in de Raad van Toezicht van de Levens-
eindekliniek. Hans de Haan neemt zijn
functie als penningmeester van de stichting Vrienden van de Levens-
eindekliniek over.
Met de uitbreiding zorgt het bestuur voor een stabielere basis. Ook kunnen zo meer
geluiden vanuit de Vrienden door het bestuur gehoord worden.

V.l.n.r.: Marijke van Moll, Hans de Haan, Trudy van den Berg, Pieter Swildens en Riet van Tuijl.

Vernieuwde opzet bijeenkomsten een succes

De huidige reeks Vriendenbijeenkomsten kent een vernieuwde opzet. In tegenstelling
tot voorgaande jaren is ervoor gekozen dieper in te gaan op onderwerpen als dementie
en stapeling ouderdomsklachten. Tijdens deze verdiepingssessies worden er kleinere
groepen gevormd en kan men in gesprek met een arts of verpleegkundige van de
Levens-
eindekliniek. Door deze informatieve en interactieve setting hebben we directer
contact met de Vrienden. Dit wordt zowel door de deelnemers als de medewerkers
van de Levens-
eindekliniek als erg prettig ervaren. We zetten deze lijn voort voor de
Vriendenbijeenkomsten die we in 2019 organiseren.

Consulent euthanasie onder de aandacht

**Eén van de manieren waarop de Levens-
eindekliniek
artsen wil stimuleren zelf een euthanasieverzoek op te
pakken, is het aanbieden van een consulent euthanasie.**

Via advertenties in vakbladen wijst het Expertisecentrum Euthanasie van de Levens-
eindekliniek medici op die mogelijkheid. De ondersteuning van de consulent euthana-
sie varieert van het beantwoorden van telefonische vragen tot de begeleiding van een
arts tijdens het hele traject. De Levens-
eindekliniek heeft de afgelopen jaren veel erva-
ring opgedaan met het onderzoeken van hulpvragen en het al dan niet verlenen van
euthanasie. Deze ervaring deelt zij graag met de artsen. De Levens-
eindekliniek is van
mening dat een hulpvrager het beste bij zijn of haar eigen (huis)arts terecht kan met
een euthanasieverzoek. Zij biedt de ondersteuning van de consulent euthanasie gratis
aan. Dit is mogelijk dankzij de steun van de Vrienden.

Doneren via Geef.nl

De laatste tijd ontvingen we steeds vaker de vraag of het mogelijk is de stichting
Vrienden van de Levens-
eindekliniek te steunen met een bijdrage via creditcard.
We zijn op zoek gegaan naar manieren om dit mogelijk te maken en uitgekomen bij
het online donatie- en crowdfunding platform Geef. Dit platform maakt het mogelijk
om op een veilige manier een bijdrage te doen aan een goed doel. Daarnaast is het
ook mogelijk om anoniem te doneren.

Meer informatie: www.geef.nl/nl/doel/vrienden-van-de-levens-eindekliniek/

Colofon

De Stichting Vrienden van de Levens-
eindekliniek zorgt voor financiële steun aan de
Levens-
eindekliniek voor extra en bijzondere
zorg en voor bijzondere projecten, daar
waar zorgverzekeraars dat niet doen.

De Vrienden geven voorlichting over eutha-
nasie en hulp bij levensbeëindiging in het
algemeen en het werk van de Levens-
eindekliniek in het bijzonder. Voor al uw medische
vragen neemt u contact op met de Levens-
eindekliniek (www.levens-eindekliniek.nl).

E: vrienden@levenseindekliniek.nl
T: 070-8912621
W: www.vriendenlevenseindekliniek.nl
A: Postbus 3071, 1801 GB Alkmaar
KVK: 64725367 # RSIN: 855801761
Incassant ID: NL 22ZZZ538958190000.

Uw donaties, schenkingen en nalatenschap-
pen zijn welkom op IBAN: NL36 TRIO 0391
1048 45, BIC: TRIONL2U t.n.v. Vrienden
Levens-
eindekliniek.